

**Paulo remimombe'ukwe
Timóteo pegwarã 1
primeira epístola de Paulo a Timóteo**

¹ Xe Paulo amondo-ta nde-vy Timóteo, xe nhe'ẽ. Xe Paulo Cristo Hesu remimondo va'e voi. Ha'e-ma nhane remiha'arõ va'e voi. Inhe'ẽ-py aha hemimondo ramo. Nhandejáry nhane resende-harã nhe'ẽ-py ave aiko-vy hemimondo ramo.

² ãy amondo-ta nde-vy, Timóteo, xe nhe'ẽ. Xe remimombe'ukwe-rupi ereiko-magwi, nde erejerovia-ma Hesu-rehe. Upéa-gwi nde xe ra'y ete ramigwa voi ereiko-ma nde xe-vy. Tande rexakwaa rei katu Nhandejáry Nhande Ru, Nhandejáry Cristo Hesu ave nde rovasa porã-vy. Toity katu gvesa nde-rehe nde poriahuvereko-vy. Tane mbopy'agwapy katu.

Enhemonhe'ẽ katu gwĩ omombe'u joavy avypa va'e-pe

(Rm 16.17; 1 Tm 6.3-4; 2 Tm 2.23; Tt 1.10-16; 3.9)

³ Macedônia yvy-py aha jave, amombe'u va'ekwe nde-vy ne rembiaporã. ãy amombe'u jevy-ta: Epyta katu Éfeso tetã-my, erenhemonhe'ẽ hagwã gwĩ oporombotavy rei okwa va'e-pe, “Anive eremombe'u joavy avy teĩ Cristo rehegwa nhe'ẽ” ere hagwã íxupe kwéry.

⁴ “Ani eremboyke teĩ nhe'ẽ porã. Inhe'ẽ rei rei va'e nhe'ẽ ani erehendu teĩ. Hembypykwe réry-rehe ani erepena meme teĩ. Ijapy e'ỹ va'e upéa

rehegwa nhe'ẽ. Upéa rehegwa nhe'ẽ-rehe erepenase ramo, nerehenduséi va'erã nhe'ẽ porã” ere katu upe oporombotavy rei va'e-pe. Upeixagwa nhe'ẽ-rehe opena ramo, onhonhe'ẽ mbojevvy jevvy rei va'erã hese okwa-vy. Nhandejáry rembiapose ndojapói. Nhandejáry re'yí-rehe nonhangarekói ave. Niporãí voi hekoha. Jarovia tee ramo ae katu Nhandejáry nhe'ẽ, jajapo arã hembiapose, nhanhangareko porã arã voi ave he'yí kwéry-rehe.

⁵ Aipo ramo enhemonhe'ẽ katu íxupe kwéry ojohayhu rei hagwã okwa-vy. Ha nhande py'a porã ramo ae katu oĩ vérami nhande py'a-py, “Ne rembiapo porã ra'e” he'i va'e nhande-vy. Upe jave jarovia tee ramo anhetegwa va'e katu, jajohayhu porã tee rei va'erã. Upéa-gwi enhemonhe'ẽ katu íxupe kwéry opena e'ỹ hagwã nhe'ẽ rei-rehe hikwái. Ojohayhu rei hagwã ae okwa-vy.

⁶ Ha ha'e kwéry ndaipy'a porãiry, nahembiaapo porãiry, ndogwerovia teéiry. Upéa-gwi ojehesa rerova uka nhe'ẽ rei-rehe onhombo'e mbo'e rei okwa-vy.

⁷ Oporombo'ese mo'ã hikwái. “Orohekombo'e porã porã voi” he'i ójehe ramo jepe, “A-rami ae teko porã Nhandejáry remimbota” he'i ramo jepe, ndoikwaái joty he'i va'erã. Hi'arandu porã va'erami mo'ã oporombo'e oiko-vy. “Ore oroikwaa voi” he'i mo'ã ójehe ha gwemimombe'u porãrãgwe katu ndoikwaáiry omombe'u va'erã.

Hekoha vai va'e-pe ae katu, “A-rami tekoha e'ỹ-rupi ereiko” ja'e íxupe

⁸ Nhahekombo'e porã ramo, iporã voi nhande-vy Moisés amyri he'i va'ekwe nhane rekorã me'ẽ-

vy va'ekwe.

⁹ Hekoha porã va'e-pe, “Ani erejapo vai teĩ” nde'iry. Ha heko vai va'e-pe ae katu, “Tekoha e'ỹ voi ko ko'ã va'e” ja'e íxupe. Upéixa hekoha porã va'e nanhahekombo'éiry. Ha heko vai va'e ae katu nhahekombo'e porã tekoha porã-rupi ave oiko haggwã. Oĩ hekoha porã-rupi e'ỹ oiko va'e, oĩ ohenduse e'ỹ va'e ave. Oĩ Nhandejáry-pe omboete e'ỹ va'e, oĩ ojevavy va'e ave. Oĩ ipy'a ky'a va'e, oĩ Nhandejáry-rehe opuka va'e ave. Oĩ oporojuka va'e, oĩ gwu ojuka va'e, oĩ osy ojuka va'e ave.

¹⁰ Oĩ otĩ kwaa e'ỹ reheve gweko ky'a-rupi rei oiko va'e. Ohasa verei-ma tekoha. Oĩ oporovende va'e, oĩ ijapu va'e, oĩ, “Nhandejáry réry-py amombe'u-ta anhetegwa va'e” he'i ramo jepe ójehe, ijapu joty oiko-vy. Upéixa oiko va'e-pe nhahekombo'e porã tekoha porã-rupi oiko haggwã. Hesu Cristo rehegwa nhe'ẽ ombojevvyse va'e-pe gwive, nhahekombo'e mbo'e joty jaiko-vy. Entéro upéixa okwa va'e ndatekoháiry ave ogwereco.

¹¹ Upéa oikwaa uka nhande-vy Nhandejáry onhe'ẽ mombe'u-vy. Hesu Cristo rehegwa nhe'ẽ nhahendu ramo, “Tuvixa mba'e nipo ra'e Nhandejáry. Hekoha porã ete va'e nipo ra'e. Nhande rovasa vasa va'e nipo ra'e” ja'e hese. Upéa nhe'ẽ porã, “Emombe'u katu, Paulo” he'i xe-vy va'ekwe Nhandejáry.

“Xe poriahuvereko eterei-ma va'ekwe” he'i ójehe Paulo otima porã-vy Hesu-pe

¹² Xe atima porã Nhandejáry Hesu Cristo-pe. Xe-rehe ojerovia-gwi ome'ẽ xe-vy xe rembia-

porã aporopytygwõ hagwã. Xe mombaraete ave ajapopa hagwã xe-vy hemimombe'u.

13 Yma anhe'ẽ rei rei hese aiko-vy va'ekwe. He'ýi-pe gwive areko asy va'ekwe. Xe seve seve aiko ramo va'ekwe, he'ýi-pe areko poxy va'ekwe areko asy-vy. Upéixa voi xe rekokwe va'ekwe. Upéixa jepe xe aiko va'ekwe, ome'ẽ joty va'ekwe xe-vy xe rembiaporã, xe poriahuvereko rei joty va'ekwe Cristo. Ndaroviái joty va'ekwe íxupe. Gwaperã oikwaa e'ỹ va'e-rami xe py'agwasu va'ekwe. Ndaikwaáiry vyteri íxupe jave ha'e katu oity joty gwesa xe-rehe. Upéa-gwi xe poriahuvereko joty va'ekwe xe-vy.

14 Xe rexakwaa porã rei va'ekwe xe rovasa-vy Hesu Cristo. ãy katu peteixa amoirũ-ma íxupe, xe mbojerovia uka ójehe, xe mbohekorayhu-ma ave.

15 Anhetegwa voi ko Hesu rehegwa nhe'ẽ jarovia ku'a ku'a e'ỹ hagwã. Ogwahẽ ou-vy va'ekwe Hesu Cristo ko yvy-py. Gwĩ heko jejavy va'e kwéry resende-vy ou va'ekwe. Ha xe katu xe reko jejavyve voi va'ekwe enterová-gwi.

16 Ha Hesu Cristo oity joty va'ekwe xe-rehe gwesa xe poriahuvereko-vy. Ohexa ukase nhande-vy gweko kirirĩha. Xe ajejavy eterei ramo jepe, hekopytu'u joty oiko-vy xe-vy. Upéixa ohexa uka nhande kwéry-pe gweko kirirĩha. Xe rekokwe rexaha, “Heko kirirĩ voi oiko-vy Paulo-pe Hesu Cristo” he'i va'erã xe-rehe. Oĩ xe renondegwa ogwerovia ave va'erã Cristo-pe ijapy e'ỹ reheve oiko hagwã Nhandejáry ndive. Xe rekokwe rerakwã rendu-vy, “Nhande-rehe oity voi gwesa Cristo Hesu nhande poriahuvereko-vy”

he'i va'erã.

¹⁷ Tomboete katu Nhandejáry Nhande ruvixagwasu-pe. Opa e'ỹ reheve nhande ruvixa ramo oiko va'e. Opa e'ỹ reheve tomomba'egwasu íxupe. Ha'e omano e'ỹ va'e, jahexa e'ỹ va'e. Ha'e tuvixa mba'e, ha'eixagwa ndoikói va'e. Tonhemboete katu Nhandejáry-pe enterove va'e. Amém.

Soldado ojeity uka e'ỹ-vy íxupe onhemombaraete va'e reko-rami, eiko

¹⁸ ãy xe Paulo amombe'u-ta nde-vy ne rembia-porã: Enhemonhe'ẽ katu upe pygwa-pe. Xe ha'e hagwe-rami, enhemonhe'ẽ katu íxupe kwéry. Nde xe ra'y-rami ereiko va'e Timóteo. Ne mandu'a katu he'i va'ekwe-rehe Nhandejáry nhe'ẽ-py omombe'u va'ety ne mombe'u-vy. Topyta inhe'ẽ nde py'a-py ne mombaraeteve hagwã. Soldado ojeity uka e'ỹ-vy íxupe onhemombaraete va'e reko-rami, eiko erenhomombaraete-vy íxupe. Tape porã-gwi ani ereva. Ijapu va'e nhe'ẽ embojevy jevy katu.

¹⁹ Upéixa ereiko jave, erovia porã porã katu ereiko-vy anhetegwa va'e. Nde py'a-py, "Iporã upéa" oĩ vérami joty nde-vy he'i va'e. Upe he'i va'e ae ejapo meme katu. Oĩ gwĩ he'i vérami íxupe ipy'a-py ndojaposéiry va'e. Ojapose va'e rei mate ojapo. Kanoa ojejapi va'e pya'e ojere ovapy-py oho y gwy-py. Upéixa ete voi ipy'a-py oĩ va'e nohendusevéi va'e pya'e ojere oho-vy Hesu rape-gwi onhehundi hagwã.

²⁰ Upeixagwa voi Himeneu, Alexandre ave, nohendusevéi ra'e. Sapy'a ame'ẽ kuri íxupe kwéry anháy ruvixagwasu Satanás po-py, Hesu

reroviaha onhomboaty aty haty-gwi amosẽ-vy. Ponove onhe'ẽ nhe'ẽmba rei Nhandejáry-rehe amosẽ. “Nanhe'ẽ rei rei mo'ãvéi-ma hese” aipota he'i ójehe-gwi amosẽ-ma kuri íxupe kwéry. Aipota Nhandejáry ohekorerova jevy íxupe kwéry.

2

Enterove va'e-rehe tombojeupi Nhandejáry-pe onhe'ẽ
(Ef 6.18; Cl 4.2-4)

¹ Aipota eterei Cristo reroviaha ojapo oraçãõ. Tojapo oraçãõ ojóehe kwéry. Opaixagwa kente kwéry-rehe tojapo oraçãõ. Tojerure gwemikotevẽ-rehe, tojerure gwapixa pegwarã-rehe, totima porã Nhandejáry-pe ave.

² Ha mburuvixa kwéry-rehe entéro omanda va'e kwéry ndive-rehe tojapo ranhe katu oraçãõ jaiko porã hagwã nhande py'agwapy reheve, ojehu e'ỹ hagwã nhande-vy mba'eve, tekoha-rupi ae jaiko hagwã Nhandejáry mboete-vy. Upéa-rehe tojapo voi katu oraçãõ mburuvixagwasu kwéry-rehe omanda porã hagwã nhande-rehe.

³ Enterove va'e-rehe jajapo ramo oraçãõ ojohu porã voi Nhandejáry nhane resendehaty.

⁴ Oipota enterove onheresende. Oipota enterove oikwaa anhetegwa va'e. Upéa-gwi enterove va'e-rehe jajapo ramo oraçãõ, nhande rerovy'a tee voi Nhandejáry.

⁵ Ha Nhandejáry Nhande Ru peteĩ ha'e anho oiko va'e. Ta'ýry Cristo Hesu, nhande-rami ou va'ekwe peteĩ ha'e anho oiko va'e ave. Ha'e anho nhane mbojoja va'e Nhandejáry ndive.

⁶ Ha'e anho va'ekwe ho'áry-py ojejuka uka va'ekwe enterove va'e-rehe ha-py oresendepa hagwã. Ho'áry-py omano va'ekwe. Upéa jaikwaa ramo, “Aipo ramo Nhandejáry oipota enterove onheresende nipo ra'e” ja'e arã jaikwaa-vy.

⁷ Upéa nhe'ẽ amombe'u hagwã xe mondo va'ekwe Nhandejáry. Ndaxe apúiry. Anhetegwa va'e ae amombe'u. Xe mondo va'ekwe judeu e'ỹ kwéry-pe arovia uka hagwã íxupe kwéry anhetegwa va'e nhe'ẽ.

Hesu reroviaha onhomboaty aty ramo, kwimba'e rekoha, kunha rekoha a-rami

⁸ Upéixa aipota kwimba'e kwéry ojapo oração opa-rupi. Entéro ojogweroaty aty haty-rupi tojapo oração. Oĩ ramo ojejavy va'e, ani katu ojapo oração enterove resa-py. Opy'a potĩ reheve ae katu tojapo oração. Opoxy e'ỹ reheve, onhonhe'ẽ mbojey jevy e'ỹ reheve tojapo katu oração.

⁹ ãy ahai-ta kunha kwéry-rehe. Aipota onhemonde ójehe imandu'a porã hagwã-rami. Ndaipotái nonhenotĩ kwaáiry. Ojehexa uka vai hagwã-rami oiko hagwã ndaipotáí. Aipota tekoharupi onhemonde oiko-vy. Topena e'ỹ katu ójehe onhemomorã e'ỹ hagwã-rehe. Ani katu oakã anho-rehe opena omborepara ukase-vy ójehe. Tomonde e'ỹ katu opaixagwa rei ójehe. Ouro pérola ave tomonde e'ỹ katu. Mba'e hepy hepy rei va'e ndaipotáí omonde ójehe ijaorã onhemboete ukase-vy mo'ã.

¹⁰ Tahembiapo porã ae katu ojehexa uka porã hagwã. Gwĩ, “Oromboete Nhandejáry-pe oroiko-

vy” he'i va'e ójehe, tahembiapo porã porã katu oiko-vy.

¹¹ Tohendu katu kunha onhe'ẽ e'ỹ reheve. Gwĩ Hesu reroviaha-rehe onhangarekoha nhe'ẽ tohendu katu.

¹² Ndahejái kunha kwimba'e-pe ohekombo'e. Tomanda e'ỹ kwimba'e-rehe kunha. Onhe'ẽ e'ỹ reheve tohendu ae katu inhe'ẽ.

¹³ Yma va'ekwe kwimba'e ypy Adão onhemoingo ranhe va'ekwe. Ha upe rire katu onhemoingo ave va'ekwe hembirekorã Eva.*

¹⁴ Ha kwimba'e ypy Adão katu nombotavyi va'ekwe íxupe anháy ruvixa Satanás. Ha hembireko katu onhembotavy uka rei va'ekwe. Upéi ohasa-ma Nhandejáry nhe'ẽ. Upéa-gwi ndahejái kunha kwimba'e-pe ohekombo'e.*

¹⁵ Ha kunha katu onheresende-ma va'erã. Nhandejáry-rehe ojerovia oiko-vy ramo, ojohayhu oiko-vy ramo, Nhandejáry remimbota ojapoma oiko-vy ramo, tekoha-rupi oiko-ramo ave, onheresende-ma va'erã voi. Imemby hagwã ohasa asy ramo jepe, onheresende-ma va'erã.

3

Hesu reroviaha nhangarekoha mba'éixa pa oiko va'erã

(Tt 1.6-9)

¹ “Gwĩ Hesu reroviaha nhangarekoha ramo oikose va'e, iporã va'e voi ha'e ojapose” ja'e. Upéa jaikwaa voi.

² Ha Hesu reroviaha nhangarekoha ramo oikose va'e katu, toiko porã pono, “Ojejavy-ma

* 2:13 Gn 2.7,21-22 * 2:14 Gn 3.1-6

ra'e" he'i hese. Peteĩ kwimba'e peteĩ kunha ndive mate toiko. Hesu reroviaha-pe tomogwahẽ porã, toporombo'e porã ave. Tojejoko kwaa taipu'aka ójehe, taimandu'a porã hese. Upéixa heroviaha nhangarekoha rekoha.

³ Toka'u e'ỹ oiko-vy, toporonupã e'ỹ oiko-vy. Taheko kirirĩ ae oiko-vy, tonhorairõ e'ỹ ave oiko-vy. Toiko e'ỹ pirapire momba'egwasuha ramo.

⁴ Tonhangareko porã gwóga pygwa-rehe. Tohendu voi katu inhe'ẽ ta'yry tajýry omboete-vy íxupe.

⁵ Gwóga pygwa-rehe nonhangareko kwaái ramo mba'éixa po onhangareko-ta Hesu reroviaha onhombotaty va'e-rehe?

⁶ Ogwerovia ramo va'e toiko e'ỹ katu Hesu reroviaha nhangarekoha ramo. Onhembotuvixaseve mo'ã arã oiko-vy. Aipo ramo anhaygwasu-pe ogwereco asy hagwã-rami ave, ogwereco asy arã íxupe Nhandejáry.

⁷ Hesu reroviaha nhangarekoha taimandu'a porã hese Hesu-rehe ojerovia e'ỹ va'e. Tape iporã e'ỹ va'e-rupi oho ramo, ojehexa uka vai ramo ae, onhe'ẽ vai-ta ave hese. Anháy nhuhã-py ho'a va'e-rami oiko, ipu'aka arã hese anhaygwasu gwekorupima oity va'erã íxupe.

Hesu reroviaha pytygwõha reko a-rami

⁸ Upéixa voi heroviaha nhangarekoha rekoha. Ha ha'e kwéry hekoha-ramima ave oiko heroviaha pytygwõha. Tomboete íxupe. Gwĩ opy'a ky'a omo'ã kwaa va'e-rami toiko e'ỹ katu. Toka'u e'ỹ katu. Pirapire momba'egwasuha-rami rei toiko e'ỹ katu ave.

⁹ Togwerovia tee katu opy'a potĩ reheve Nhan-dejáry rembigwaa uka nhande-vy nhande rekorã.

¹⁰ Enterove va'e resa-py toiko ranhe ojekwaa porã hagwã hekoha. Upéi ojekwaa porã rire mante, toiko jepe Hesu reroviaha pytygwõha ramo.

¹¹ Upéixa toiko ave hambireko kwéry. Tomboete ave íxupe. Tonhe'ẽ rei rei e'ỹ gwapixa-rehe. Toka'u e'ỹ ave hambireko kwéry. Ojeroviapa hese va'e-rami ae katu toiko katu.

¹² Peteĩ kunha ndive oiko va'erã heroviaha pytygwõha. Tonhangareko porã gwa'yry-rehe gwajýry-rehe ave. Entéro gwóga pygwa-rehe tonhangareko porã katu.

¹³ Hembaliapo porã ramo omboete va'erã íxupe. Nonhembohoryí arã hese. Imandu'a porã va'erã hese. Aipo ramo, otĩ e'ỹ reheve, ojehe onhombohory e'ỹ reheve omombe'u va'erã Cristo rehegwa nhe'ẽ.

Nhandejáry re'ýi rekoharã amombe'u-ta nde-vy

¹⁴ Pya'e agwahẽse aha-vy nde ha-py. Agwahẽse ramo jepe nde ha-py, amondo-ta joty xe nhe'ẽ kwatia-rehe.

¹⁵ Oĩ para'e xe jokoharã. Upéa-rehe ahai-ta nde-vy gwarã kwatia ereikwaa hagwã mba'éixa pa Nhandejáry re'ýi rekoha. Nhandejáry re'ýi ja'e entéro heroviaha onhomboaty aty va'e kwéry-rehe. Nhandejáry oikove meme va'e, heroviaha kwéry imba'e ete voi. Ha'e kwéry onhangareko anhetegwa nhe'ẽ-rehe pono ijapu va'e omombe'u joavy avypa. Oĩ ramo ijekoha, opyta porã óga. Ndo'a reíry, ndoity reíry. Upéixa ete ndoity

reíry va'erã anhetegwa nhe'ẽ oĩ ramo hese onhangareko va'e.

¹⁶ Tuvixa mba'e voi nipo ra'e Nhandejáry rembiexa uka nhande-vy. Tekoha porã ohexa uka va'ekwe nhande-vy. Hesu rehegwa ohexa uka va'ekwe. Ha'e nhande-rami ojehexa uka va'ekwe. Nhande rete-rami ave hete. “Ipy'a potĩ-ma” he'i va'ekwe hese Nhe'ẽ Marangatu tee va'e, hekoha porãha rexa uka-vy. Nhandejáry rembigwái yváy pygwa oma'ẽ va'ekwe hese. Judeu e'ỹ va'e retã retã pa'ũ-rupi onhemombe'u mbe'u va'ekwe. Ko yvy-rupi ogwerovia-ma va'ekwe íxupe. Nhandejáry onhemomba'egwasu ha-py ogwerojeupi íxupe heraha-vy.*

4

Oporohekombo'e vai va'e ojekwaa va'erã (Cl.2.16-17)

¹ Ko'a-rami Nhe'ẽ Marangatu tee va'e remimombe'u porã: “Hesu ogwahẽ jevyha áry renonde ojekwaa va'erã oporohekombo'e vai va'e. Oporombotavy va'e nhe'ẽ anháy remimombe'u ohendu va'erã. Anháy arandu-rupi oiko va'erã” he'i Nhe'ẽ Marangatu tee va'e.

² Oporombo'e joavy avy rei va'erã. Opy'a ky'a ombojekwaa e'ỹ ramo jepe, ijapu joty va'erã. Ipy'a ky'a ramo jepe, “Ndajapo vaíry” he'i rei joty va'erã ojéupe. Gwĩ imba'e raku-py ombopere va'e-rami ombopere opy'a. Gwasy ohendu e'ỹ va'e-rami oiko. Ndoikwaái gwekoha vai.

* **3:16** Jo 1.14; Rm 16.25-26

³ “Anive eremenda teĩ. Omenda e'ỹ va'e mante ojapo Nhandejáry remimbota” he'i mo'ã va'erã upe hekoha vai va'e. “Oĩ ja'u e'ỹ va'erã. Anive ere'u teĩ” he'i mo'ã va'erã anháy arandu-rupi oporombo'e rei-vy. “Ndaja'úi” he'i ramo jepe, Nhandejáry remimoingokwe joty nhande-vy gwarã. Nhandejáry oipota ojéupe otima porã Hesu reroviaha anhetegwa oikwaa va'e tembi'u hemimoingokwe-rehe.

⁴ Entéro Nhandejáry remimoingokwe iporã meme voi. Ndoikói ja'u e'ỹ va'erã. Nhatima porã ramo íxupe ja'u hagwã-rehe, ja'u joty va'erã. Ndaipóri voi ja'u e'ỹ va'erã.

⁵ Upéa Nhandejáry rembijohu porã. “Iporã ere'u” he'i nhande-vy. Jajapo oração hese ave. Upéa-gwi ndaipóri ja'u e'ỹ va'erã.

Erepara porã katu ndéjehe pono eremombe'u joavy avy

(2 Tm 1.13-14; Tt 2.7-8)

⁶ Orohekombo'e hagwe-rami ave ehekombo'e nde re'ýi kwéry-pe. Upéixa Hesu Cristo nhe'ẽ-py ereipytygwõ va'erã íxupe kwéry. Upéixa hesegwa nhe'ẽ porã ererovia tee ramo, ne mbo'eháry nhe'ẽ erehendu ramo, ne mbaraeteve teve va'erã erehovy.

⁷ Ani erepena teĩ onhe'ẽ rei va'e-rehe. Hi'arandu e'ỹ va'e nhe'ẽ emboyke katu. Imombe'uharãgwe embojevvy katu imondo-vy. Nde retea'e reheve ejapo katu Nhandejáry remimbota.

⁸ Jaripara puku ramo, nanhemombaraete-vy jaripara. Upéixa iporã nhande rete-pe jaripara. Ha nhande retea'e reheve Nhandejáry remimbota

jajapo ramo ae katu, nhanhemombaraeteve voi jaiko-vy. Āy ko yvy-rupi jaiko ramo, “Nhandejáry ndive jaikove meme va'erã” ja'e. Ha upe rire katu nhagwahẽ ramo Nhandejáry oiko ha-py ave, jaiko meme va'erã Nhandejáry ndive.

⁹ Upéa nhe'ẽ anhetegwa voi. Iporã jarovia íxupe.

¹⁰ Upéa-rehe hatã hatã nhamba'apo Nhandejáry nhe'ẽ nhamombe'u-vy. Jajerovia-ma Nhandejáry oikove va'e-rehe jaiko-vy. Ha'e enterove va'e resendeharã. Hesu reroviaha-pe oresende voi. Upéa-gwi nhamba'apo hatã inhe'ẽ mombe'u-vy.

¹¹ Upéa nhe'ẽ, “Pejapo katu” ere erehekomb'o'e porã-vy íxupe kwéry.

¹² Enhemboete uka katu íxupe, ani he'i hagwã nde-rehe, “Ikaria'y vyteri nipo ra'e Timóteo”. Nde ae eiko porã katu Hesu reroviaha rekorã rexa uka-vy. Enhe'ẽ porã katu. Tekoha-rupi eiko íxupe kwéry. Eporohayhu, ejerovia Nhandejáry-rehe, oĩ kwaa va'e-rami eiko. Ójehe ha'e ae omombe'u va'e-rami eiko. Ohexa kwaa ramo nde-rehe, ohendu va'erã ne remimombe'u.

¹³ Agwahẽ va'erã aha-vy nde ha-py. Aha e'ỹ jave, emonhe'ẽ nhe'ẽ katu Nhandejáry kwatia nhe'ẽ onhomboaty va'e-pe. “Jajapo katu Nhandejáry nhe'ẽ” ere íxupe kwéry erehekomb'o'e porã-vy.

¹⁴ Omombe'u va'ekwe nde-vy Nhandejáry ne rembiaporã nde rexakwaa rei-vy. Upe va'e apo-vy ne kyre'ỹ ae katu. Are-ma omotenonde va'ekwe nde-rehe ne rembiaporã-rehe Nhandejáry nhe'ẽ-py omombe'u va'ety. Omoĩ va'ekwe ne akã-rehe opo heroviaha rerekwa kwéry. Upe jave ne mombaraete voi va'ekwe Nhandejáry ne rembiapo

porãrã-rehe. Upéa-gwi ne kyre'ỹ katu ne rembiaporã apo-vy.

¹⁵ Ne renonde-py emoĩ meme katu ne rembiaporã omotenonde va'ekwe nde-vy. Enheme'ẽ íxupe upéa nhe'ẽ-rupi ereiko hagwã. Aipo ramo upéa nhe'ẽ-rupi ereiko porãve rãve ramo, ojekwaa porã va'erã nde rekoha porã.

¹⁶ Erepara porã katu ndéjehe. Ne remimombe'urã-rehe enhangareko katu ave, pono eremombe'u joavy avy. Upéixa ereiko ramo erenheresende va'erã. Ne nhe'ẽ-rupi onheresende va'erã ave ne renduháry.

5

Hesu reroviaha gwive nde re'ýi-rami ereko íxupe kwéry

¹ Ani ereja'o teĩ ituja va'e-pe. Nde ru-rami ae katu ereko íxupe erenhemonhe'ẽ-vy. Ipyahu va'e-pe nde ryvy-rami ae ereko íxupe.

² Ha igwaigwĩ va'e-pe nde sy-rami ae katu ereko íxupe. Ha kunha ipyahu va'e-pe katu ne reindyrami ae ereko íxupe. Eremotĩ e'ỹ reheve ereko porã íxupe. Tekoha porã-rupi eiko íxupe kwéry.

Tembirekokwe he'ýi e'ỹ va'e rehegwa nhe'ẽ

³ ãy amombe'u-ta nde-vy tembirekokwe kwéry he'ýi e'ỹ va'e rehegwa nhe'ẽ. Oĩ tembirekokwe tee, ijekoha e'ỹ va'e. Emboete íxupe hemikotevẽ me'ẽ-vy. Enhangareko katu hese imboete-vy.

⁴ Oĩ ave tembirekokwe imemby va'e hemiarirõ va'e ave. Tome'ẽ ranhe katu osy-pe, tome'ẽ ranhe katu ojari-pe hemikotevẽ tekoha-rupi oiko-vy. Omongakwaa hagwe-rehe tombohekovia katu

íxupe. Upéixa ojapo ramo, ogwerovy'a arã íxupe Nhandejáry.

⁵ Ha upe tembirekokwe ijekoha e'ỹ va'e katu ojerovia Nhandejáry-rehe oiko-vy. Pyhare ojapo oração oiko-vy, áry ramo ojapo ave: “Xe pytygwõ katu, xe pytygwõ katu” he'i Nhandejáry-pe ojerure-vy.

⁶ Ha tembirekokwe ojapose va'e rei ojapo va'e katu oikove vyteri ramo jepe omano-ma va'ekwe-rami oiko joty.

⁷ Gwĩ va'e ramigwa-pe ani onhembojekoha pende-rehe. “Peme'ẽ katu peteĩ teĩ pende sy-pe peteĩ teĩ pende jari-pe ave hemikotevẽ” ere tembirekokwe memby kwéry-pe, hemiarirõ kwéry-pe ave. Aipo ramo, “Gwe'ýi-pe nome'ẽséiry. Hakate'ỹ” nde'íry arã hese.

⁸ Ha oĩ ramo gwe'ýi-pe nome'ẽséi va'e, ha'e ae gwóga pygwa-pe nome'ẽséi va'e ave, inhe'ẽ rendusere'ỹ va'e-rami oiko. Ogwerovia e'ỹ va'e-gwi ha'e ojapo vaive.

⁹ Tembirekokwe iporiahu va'e réry erehai kwatia-rehe Hesu reroviaha-rehe ojeko hagwã. Entéro tembirekokwe réry gwive ani erehai kwatia-rehe. Gwĩ heroviaha-rehe ojeko va'erã gwive kwatia-rehe emoĩ héry. Ha sessenta ro'y ogwereco va'e, nomenda mendái va'ekwe katu ha'e héry anho emoĩ kwatia-rehe.

¹⁰ Hembaliapo porã-gwi imandu'a porã hese va'e, omemby omongakwaa porã va'ekwe, gwóga-py gwe'ýi e'ỹ va'e omogwahẽ porã va'ekwe, Nhandejáry re'ýi-pe oipyhéi va'ekwe, ohasa asy va'e-pe oipytygwõ va'ekwe, opamba'e hembaliapo porã

porã hagwã ikyre'ỹ va'ekwe, upe va'e réry gwive emoĩ kwatia-rehe Hesu-rehe ojerovia va'e-rehe ojeko hagwã.

¹¹⁻¹² Ha tembirekokwe ipyahu va'e réry katu ani eremoĩ teĩ kwatia-rehe. Omendase ramo, pya'e jevy omenda va'erã. Omenda pyahu jevy ramo, Cristo-pe he'i hagwe-rami ndojapo mo'ávéi-ma va'erã. Íxupe ijapu-gwi nomboete mo'ávéi-ma íxupe.

¹³ Heroviaha-rehe ojeko ramo, inhate'ỹ-ma oiko-vy, óga óga-rupi ojopohu oho-vy. Inhate'ỹ-gwi imara'ẽ rei ojóehe. Gwapixa-rehe onhe'ẽ rei oiko-vy. Niporãi ja'e va'e-rehe onhomongeta ngeta rei oiko-vy. Upéixa he'i va'e ndatekoháiry ogwereco.

¹⁴ Upéa-gwi aipota tembirekokwe ipyahu va'e omenda pyahu jevy onhembohóy jevy hagwã, imemby jevy hagwã. Aipota oiko porã meme pono nhande-rehe ija'e'ỹha onhe'ẽ vai nhande-rehe. Nhande kwaa uka rei va'erã.

¹⁵ Oĩ tembirekokwe ipyahu va'e ojehesa rerova va'ekwe anhaywasu Satanás-rehe. Upéa-gwi aipota omenda jevy.

¹⁶ Oĩ ramo kunha heroviaha va'e, hóga-py oĩ va'e tembirekokwe, ha'e ae tome'ẽ íxupe hemikotevẽ, ipohýi e'ỹ hagwã Hesu reroviaha onhomboaty va'e-pe. Aipo ramo Hesu reroviaha va'e oipy-tygwõ va'erã tembirekokwe iporiahu tee ijekoha e'ỹ va'e-pe.

Heroviaha rerekwa rehegwa nhe'ẽ

¹⁷ Oĩ heroviaha rerekwa hembiaipo porã va'e. Onhatende porã heroviaha-rehe Nhandejáry

nhe'ẽ omombe'u mbe'u-vy, oporombo'e mbo'e-vy ave. Nhamboete tee íxupe upéa-rehe.*

18 Upéixa he'i Nhandejáry kwátia dhe'ẽ:

“Vaka trigo-rehe eremopyrũ ramo, omoha'ỹi hagwã ani erejoko katu ijuru. Eheja katu to'u”

he'i. Pono ovare'a reheve omba'apo, pono omba'apo rei omba'apo va'e, he'i upéixa. He'i ave,

“Omba'apo va'e-pe nham'e'ẽ íxupe imba'apo repy”* he'i Nhandejáry kwatia dhe'ẽ. Upéixa ave voi Nhandejáry reroviaha rerekwa omba'apo porã Nhandejáry rembiapo apo-vy heroviaha kwéry pa'ũ-my. Hembiapokwe repy nham'e'ẽ porã ave íxupe, nhamboete tee-vy íxupe.

19 Ha oĩ ramo heroviaha rerekwa-pe oity vaise va'e, ani erepena inhe'ẽ-rehe. Ha oĩ ramo mokõi, mbohapy hexaháry ae katu, erovia inhe'ẽ.

20 Oĩ ramo ojevavy va'e, enterove resa-py, “Anive pejevavy teĩ” ere íxupe atýra-py. Aipo ramo henduháry ndojejavyséi va'erã, omongyhyje uka va'erã íxupe kwéry. Otĩ-ma va'erã.

21 Ha'e-ta nde-vy Nhandejáry resa-py, Cristo Hesu resa-py, Nhandejáry rembigwái yváy pygwa hem-biporavo resa-py ave ha'e-ta nde-vy oromokyre'ỹ uka-vy. Ehendu katu xe dhe'ẽ. Ereikwaa porã e'ỹ ngatu, “Erejevavy-ma” ani ere teĩ heroviaha rerekwa-pe. Ani ereheja rei teĩ ojevavy va'ekwe ererovy'a-gwi íxupe. Enhemonhe'ẽ ae katu íxupe atýra-py, íxupe ere va'e gwive enterove ohendu hagwã.

* 5:17 1 Ts 5.12-13 * 5:18 Dt 25.4; Mt 10.10; Lc 10.7

²² Erepara porã ranhe heroviaha rerekwarã-rehe. “Eiko katu heroviaha rerekwa ramo” ani ere pya'e rei teĩ íxupe. Ani pya'e rei teĩ eremoĩ nde po hi'ári eremoingo-vy heroviaha rerekwa ramo. Emanha porã ranhe katu hese ereikwaa porã hagwã hekoha. Ojejavy oiko-vy va'e akã-rehe eremoĩ ramo nde po, “Ma'erã po Timóteo omoingo kuri ojejavy va'e-pe Hesu Cristo reroviaha rerekwa ramo? Ha'e ave ojejavy-ma nipo ra'e” he'i ave va'erã nde-rehe hikwái. Upéa-gwi ani pya'e rei eremoĩ teĩ nde po inhakã-rehe erehexa kwaa e'ỹ reheve.

²³ Anive erey'u meme y rei. Nde rye hasy meme va'erã. He'u ave uva rykwere mixĩ va'e okwera hagwã nde rye.

²⁴ Oĩ atýra-py ojejavy va'e. Ojekwaa porã hese hembiaapo vaiha. Ne'írã vyteri omonhe'ẽ ramo, ojehexa-ma hese. Oĩ ave ojejavy nhemi va'e. Nombojekwaáiry voi ójehe hembiaapo vai. Ha upe rire katu nhane monhesyrũha óra-py, ojekwaa porã-ma arã hese hembiaapo vaikwe.

²⁵ Upéixa ete oĩ atýra-py hembiaapo porã va'e. Ojekwaa porã hese hekoha porã. Oĩ ave hembiaapo porã nhemi va'e. Ha nonhomi meméi va'erã gwembiaapo porã. Ojekwaa porã va'erã ae hese hembiaapo porã porãkwe. Oĩ ojejavy nhemi va'e, oĩ hembiaapo porã nhemi va'e ave, Upéa-gwi ani pya'e rei eremoĩ teĩ nde po hese ereikwaa e'ỹ reheve, heroviaha rerekwa ramo eremoingo hagwã.

6

Heroviaha onhemomba'apo va'e rehegwa nhe'ẽ

¹ ãy amombe'u-ta nde-vy onhemomba'apo va'e rehegwa nhe'ẽ. “Iporã katu amboete xe járy-pe” te'i ojéupe ojokwaiha pogwy-py oiko va'e. Nomboetéi ramo, Nhandejáry réry-rehe onhe'ẽ vai arã. Tomboete katu teko rei onhe'ẽ vai e'ỹ hagwã Nhandejáry réry-rehe. Nomboetéi ramo nhane remimombe'u-rehe onhe'ẽ rei arã.

² Oĩ ramo ijáry Hesu-rehe ojerovia oiko-vy va'e, tomboete joty íxupe. Ojoe'ýi-gwi ndaipotái omboete mixíve íxupe. Tomba'apo retea'e katu ojáry-pe. Heroviaha-pe omba'apo, Nhandejáry rembiayhu va'e-pe omba'apo. Tomba'apo retea'e katu upéa-gwi. Upéa nhe'ẽ-py eporombo'e. “Ejapo katu” ere íxupe.

Oĩ onhe'ẽ rei oiko-vy va'e

³ Oĩ omombe'ue ue va'e, Nhandejáry Hesu Cristo rehegwa anhetegwa nhe'ẽ va'e rendusere'ỹha, ohekombo'e va'e-pe nohendúi va'e.

⁴ Upe va'e onhemboete ukase rei voi. Onhemboete ukase ramo jepe, mba'eve ndoikwaái joty. Onhe'ẽ rei oiko-vy. Hapixa nhe'ẽ rendusere'ỹvy oiko. Onhonhe'ẽ mbojevvy jevvy rei-vy oiko. Ha henduháry katu ndaija'úi ojóehe, onhorairõ, gwapixa-rehe ijapu. “Ipy'a vai xe ndive” he'i mo'ã hese.

⁵ Ipy'a vai-gwi, anhetegwa va'e-gwi ova. Onhonhe'ẽ mbojevvy jevvy oiko-vy. “Tajapo katu Nhandejáry remimbota hetave tave xe ma'erã ome'ẽ hagwã xe-vy” he'i rei rei ójehe oiko-vy.

Oĩ nhande-vy gwarã nhane remikotevẽ, javy'a jaiko-vy

(Mt 19.23; Lc 12.15-21; Tg 5.1-6)

⁶ Oĩ imba'e reta va'e jepe, ndogwerovy'ái mba'e reta. Oĩ Nhandejáry remimbota ojapo va'e, ndahetáiry ogwereco ramo jepe, ogwerovy'a joty. Upéixa imba'e reta va'e-gwi ovy'ave oiko-vy.

⁷ Nhande sy-gwi jaiko ramo va'ekwe, mba'eve ndajarúiry nhandejéupe gwarã. Ha upe rire katu nhamano ramo, mba'eve ndajarahá mo'áiry jevy ko yvy-gwi.

⁸ Upéa-gwi oĩ ramo nhande-vy gwarã tembi'u, oĩ ramo nhande-vy gwarã ao, javy'a jaiko-vy katu. Nhane remikotevẽ jareko-ma.

⁹⁻¹⁰ Ha oĩ imba'e retase va'e. Ombo'e íxupe anháy gweko-rupi oity-vy. Onhuhã-py oity-ma va'e-rami ogwereco ave íxupe anháy. Nainharandúi-gwi ivai va'e ojéupe gwarã oipota. Pirapire oipota eterei ojéupe gwarã ramo, opaixagwa rei ojehu íxupe. Ndoiko porãvéi-ma, onhehundi hagwã-pyma oiko. Oĩ pirapire mate omomba'egwasuve va'e. Anhetegwa va'e-gwi ojehesa rerova. Ova nhe'ẽ porã-gwi gwembiapokwe katu omboasy eterei.

Ne kyre'ỹ katu ererovia tee hagwã ereiko-vy

¹¹ Upeixagwa ani erejapo teĩ, Timóteo. Nde Nhandejáry-pe erenheme'ẽ va'ekwe voi. Ne renonde-py emoĩ meme iporã va'e. Emboete tee Nhandejáry-pe ereiko-vy. Ejerovia hese ejohayhupa rei ereiko-vy. Nde rereko asy ramo jepe, eipyhy joty katu Hesu rape. Nde reko kirirĩ reheve ejogwereco.

¹² Oripara hatãse va'e ikyre'ỹ oripara hagwã. Upéixa ete ne kyre'ỹ katu ererovia tee hagwã ereiko-vy. Ogwahẽ pya'e hagwã ogwahẽse ha-py oripara hatã oho-vy oripara va'e. Upéixa ete ave

nde ave ne kyre'ỹ katu eregwahẽ hagwã Nhandejáry oiko haty-py. Ome'ẽ va'erã nde-vy nde rekoverã. Upe va'e Nhandejáry remime'erã voi nde-vy. Upéa-rehe ne renói va'ekwe onhemoirũ uka-vy nde-vy. “Arovia-ma Nhandejáry Hesu Cristo-pe” atýra-py ere jave, ne renói-ma va'ekwe. Heta henduhare pa'ũ-my eremombe'u porã ramo, ne renói va'ekwe onhemoirũ uka-vy nde-vy.

¹³ ãy oromongyre'ỹ-ta Nhandejáry resapy, Cristo Hesu resa-py ave oromongyre'ỹ-ta. Nhandejáry omoingove entéro va'e-pe. Ha Hesu Cristo ijukaharã mburuvixagwasu Pôncio Pilatos rovake-py jepe, omombe'u porã joty anhetegwa va'e. Hesa-py voi ha'e-ta nde-vy.

¹⁴ Xe ha'e hagwe-rami nde-vy ejapo katu. Xe nhe'ẽ gwive ehendupa. Eiko tekoha-rupi nde-rehe imandu'a porã hagwã. Nhandejáry Hesu Cristo ojehexa uka jevyha áry peve, ejapo upéa.

¹⁵ Ojekwaa hagwã áry-py Nhandejáry ombojekwaa va'erã íxupe. Nhandejáry heko vy'a va'e. Ha'eixagwa ndoikóiry mburuvixagwasu. Entéro mburuvixagwasu gwive ruvixave voi ha'e. Ipu'aka va'e kwéry gwive, ha'e ipu'akave va'e voi hese kwéry.

¹⁶ Ojéhegwi rei oikove opa e'ỹ reheve va'e. Ha'e oiko haty-py hendy mbaraete va'e voi. Upe-py nogwahẽi va'erã teko rei. Avave ndohexáiry íxupe. Ohesa mbojevy-gwi, ndikatúi avave ohexa íxupe. Tonhemboete opa e'ỹ reheve enterove va'e-rehe taipu'aka meme katu oiko-vy. Amém.

Imba'e reta va'e ndikatúi ojerovia imba'e reta-rehe

17 “Ani penhembotuvixave xave teĩ peiko-vy” ere ko yvy-py imba'e reta reta va'e kwéry-pe. “Aníke pejerovia rei teĩ pene mba'e reta-rehe. Ojepe'a arã para'e pendéhegwi. Nhandejáry-rehe ae pejerovia. Ha'e opamba'e ome'ẽ me'ẽ nhande-vy nhande rexakwaa rei-vy jarovy'a hagwã hemime'ẽ me'ẽ nhande-vy” ere ae joty íxupe.

18 “Pene rembiapo porã porã katu. Heta perekoha-rami, ejapo porã katu. Ani pene rakate'ỹ teĩ pene mba'e-rehe. Pene kyre'ỹ ae katu peme'ẽ me'ẽ-vy ojóupe” ere katu íxupe kwéry.

19 “Upéixa ramo ae oĩ va'erã peẽ-my gwarã hekoviara. Yváy-py penhongatu uka va'erã pen-dejúpe gwarã. Upearã-rehe ndapejerovia reíry va'erã. Peikove meme va'erã opa e'ỹ reheve. Pende rekoverã tee ome'ẽ va'erã peẽ-my Nhandejáry” ere imba'e reta va'e kwéry-pe.

“Ore arandu voi” he'i mo'ã va'e-pe ani eremoirũ

20-21 Enhangareko porã katu, Timóteo, ne rembiaporã-rehe, nde-vy Nhandejáry remimombe'ukwe-rehe. Ha onhe'ẽ rei va'e-pe ani eremoirũ teĩ. Emboyke katu íxupe. Oĩ onhombo'e mbo'e rei va'e. “Ore arandu voi ore ra'e” he'i mo'ã ójehe kwéry. Ha nahi'arandu porã voi ra'e. Ojehesa rerova-ma oiko-vy nhe'ẽ porã-gwi hikwái. Upeixagwa-pe katu ani teĩ eremoirũ ereiko-vy. Ijapy-ma xe nhe'ẽ. Tapende rexakwaa rei katu Nhandejáry pende rovása-vy.

Nhandejáry Nhe'ẽ
New Testament in Kaiwá (BR:kgk:Kaiwá)

copyright © 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kaiwá

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kaiwá

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
7ba4d793-0e4f-5efd-8f91-509f2a6d9f6a